

ŽEMAITIJOS NACIONALINIAE PARKE SMAGU IR ŽIEMĄ!

Iki Velykų likus septynioms savaitėms į **Platelių** suguža daug persirengėlių: čia siautulingai švenčiama viena smagiausių žiemos švenčių – **Užgavėnės!** Visą dieną miestelyje tvyro nuotaikingas šurmulis: vyksta persirengėlių vaidinimai, būrimai, turgus, kepami ir čia pat valgomi riebus blynai, lenktyniaujama. 2008 m. dėl kultūrinių tarp jų ir Užgavėnių, papročių **Plateliai** išrinkti patraukliausia Europos turizmo vietoje.

10 1996 m. Telšių miškininkų įkurtame **Laukstėnų žvėrinčiūje** susipažinsime su laukinių gyvūnų gyvenimu. Čia išvysime ne tik šernų, lūšių, grakščijų, danielių ir ant akmenų laipiojančių muflonų, bet

ir laisvėje retai aptinkamų žvėrių – vilkų. Gyvūnams stebėti įrengtos apžvalgos aikštelės, yra žaidimų aikštelių vaikams.

Laukstėnų k., Telšių r. sav.

11 **Šatrijos kalnas** laikomas vienu žymiausių Lietuvos archeologinių paminklų: čia rasta daug IX–XII a. laidojimo umų, gintaro ir stiklo papuošalų, akmenų kirvukų ir kitų radinių. Piliakalnį tyrinėję archeologai spėja, jog kadaise kalvos viršuje stovėjusi medinė pilis, o pašlaitėje žmonės galėjo gyventi maždaug

nuo II a. prieš Kristų. Nuo 228 m virš jūros lygio iškilusio piliakalnio atsi-
veria neapaprėpiami kalvotos žemės
toliai, pamatysime ne tik netoliese
stūksančius milžinus Girgždūtę,
Moteraitį, Sprūdę, bet ir už 35 km
esantį Medvėgalį! Gerai įsiziūrėję
pastebėsime toluomoje baltuojan-
čius Telšių katedros bokštus.

Debesų botaninis parkas Varnių regioniniame parke

12 Šiuolaikiškoje **Varnių regioninio parko lankytojų centro** ekspozicijoje susipažinsime su istorine, turistine, gamtine ir pažintine Varnių krašto medžiaga. Gausime informacijos apie maršrutus, gamtos ir kultūros vertybes. Pamatysime įvairių nuotraukų, Lūksto ežero gintarą, reljefinį Varnių

regioninio parko maketą, Šatrijos geologinį pjūvį; pasiklausysime garso įrašų su paukščių ir varlių balsais, sakmėmis ir mitais, žemaitiškai įgarsintais tektais; galėsime pasižiūrėti archeologinio paveldo pristatymą, pažaisiti pažintinius žaidimus „Atspėk medį“, „Atspėk augalą“ ir kt.

13 Manoma, kad Varnių regioninio parko teritorijoje esančios kūlgrindos yra įrengtos tada, kai žemaičiai kovojo su kryžiuočiais ir kalavijuočiais. XIX a. žemėlapuose **Sietuvos kūlgrinda** pažymėta kaip dalis kelio Kaltinėnai–Tverai. Apylinkėse gyvenantys vietiniai pasakoja

prisimenantys laikus, kai žmonės kūlgrinda važiuodavo iš Požerės į Tverus: vanduo plaudavo vežimą traukiančių arklių šonus, o sėdynės turėjo būti iškeliamos virš vežėčių. Šiandien žinomos trys kūlgrindos atkarpos: viena jų eina per Sietuvos upelį, o kitos dvi – per gretimas pelkes.

14 **Medvėgalio piliakalnis** – tai iškiliausia 234 m aukščio Žemaitijos kalva, priklausanti Medvėgalio archeologiniam kompleksui. Jį taip pat sudaro Pilies, Piliorių, Alkos, Ažuolų, Sumonų kalvos su kūlgrinda. Medvėgalio piliakalnis

laikomas žymiausia tvirtove, gynusia Žemaitiją nuo kryžiuočių. Pirmą kartą Medvėgalio pilis kryžiuočių kronikose minima 1316 m. Užlipę ant piliakalnio pamatysime net 14 bažnyčių bokštus, daugybę greta esančių kalvų.

Lab dėina, Žemaitija!

Rietavas–Plungė–Plokščiai–Plateliai

Plateliai–Paplatelė–Likšai–Telšiai–Laukštėnai–
Luokė–Varniai–Medvėgalis

Trukmė:

Lankymas:

Geriausia:

Fizinis sunkumas:

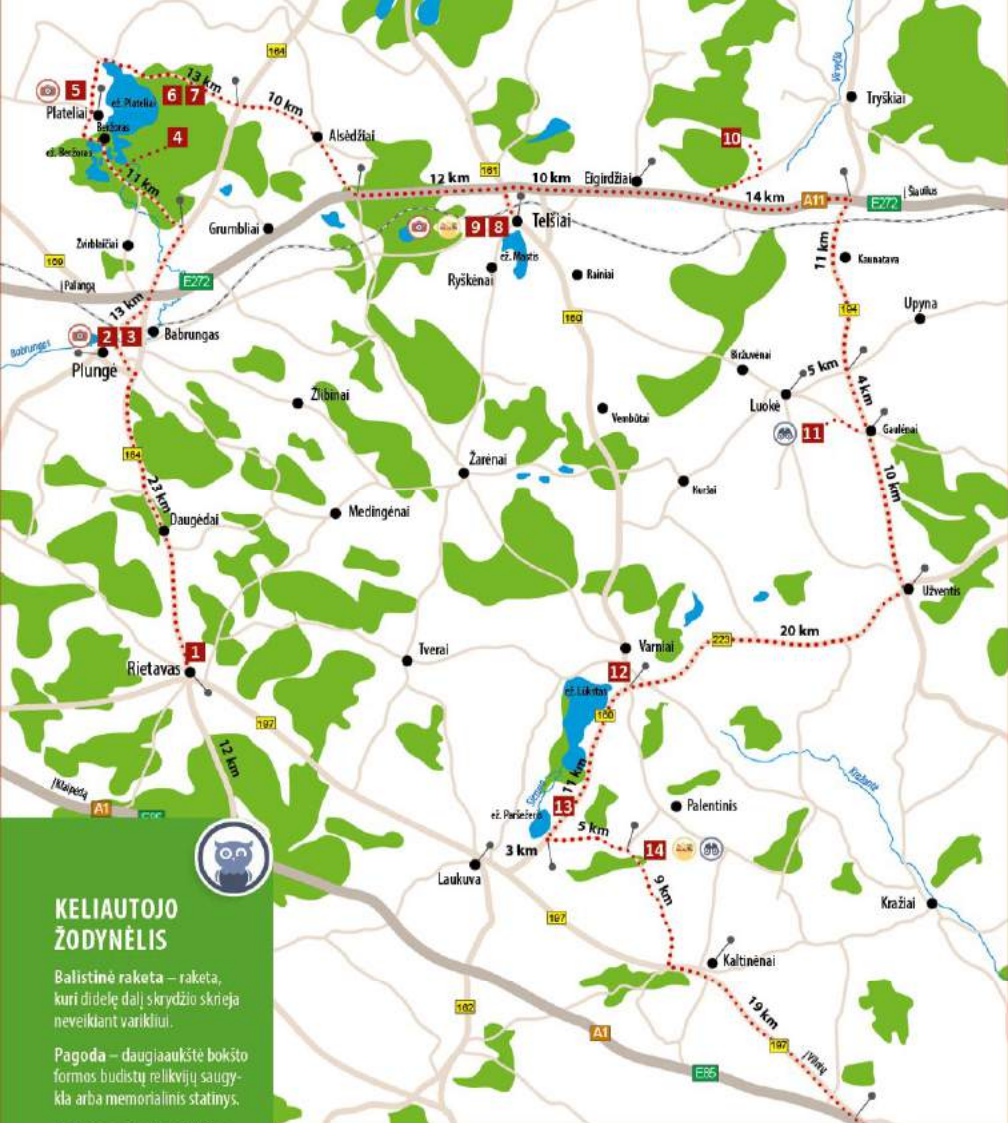
Įdomumas suaugusiems:

Įdomumas vaikams:

Kaina:

Išsilgę naujų įspūdžių, visi kartu leisimės į kelionę po kraštą, kuriame gyvenantys žmonės šneka savita tarme, – aplankysime Žemaitiją ir gražiausias jos apylinkių vietas. Suprasti žemaičius ne visada paprasta, tačiau keistai skambantys žodžiai ne vienam keliautojui sužadins tyrinėtojo smalsumą. O grįžus namo viena kita išmokta frazė bus galima nustebinti ir visko girdėjusius draugus.

Ką pamatysime keliaudami po kalvotąją Žemaitiją? Išvysime ir pavaikšinsime po didikų laikus menančius dvarus, iš arti pamatysime pilkakailį vilką, kuris Lietuvos miškuose aptinkamas labai retai. Be to, turėsime daugybę progų smagiai pasipliuskinti ežeruose, kurių šiame krašte – ne vienas, o kojas pamiklinsime kopdami į aukščiausią Žemaitijos kalną – Medvėgalį.

KELIAUTOJO ŽODYNĖLIS

Balistinė raketa – raketa, kuri didelę dalį skrydžio skrieja neveikiant variklį.

Pagoda – daugiaaukštė bokšto formos budistų relikvijų saugykla arba memorialinis statinys.

Reljefas – žemės paviršiaus nelygumų visuma.

Skliutas – plačiašmenis kirvis, skirtas rąstams tašyti.

Termobranduolinis – gaunamas iš atomų branduolių labai aukštoje temperatūroje.

IŠMOKIME KELIS ŽODŽIUS ŽEMAITIŠKAI!

Ateik čia – akšėn šėn

Autobusas – keleivėne

Domėtis, kur nereikia, kisti nosį – cėkavītėis

Išdykėlis, ramybės drumstėjas – balamuts

Kiek kainuoja – kėik ka štau

Mokykla – iškala

Paveikslėlis,

nuotrauka – abrozdielis

Saldainiai – cokerkias

Slepynės – kavuonės

1 DIENA: Rietavas–Plungė–Plokščiai–Plateliai

Kelionę pradėkime nuo Rietavo, kur įsikūręs **Rietavo dvaras 1** su unikaliu vandens bokštu, oficina, arklidėmis. Oginskių koplyčia, įspūdingais dvaro vartais ir parku. O tada aplankykime nuostabią **Plungės dvarą 2**, kadaise priklausiusį garsiai Oginskių giminei. Žemaitijos Versaliu vadinamas dvaras išdidžiai stovi Parko gatvėje, kurią supa dvaro parkas su tvenkiniais ir Babrungo upė. Šiame dvare veikė viena pirmųjų muzikos mokyklų Žemaitijoje, joje mokėsi bene garsiausias Lietuvos kompozitorius Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. Ar pamenate jo kurtą

muziką ir tapytus paveikslius? Aplankykime šiuo metu Oginskių dvare veikiantį Žemaičių dailės muziejų, atskleidžiantį krašto meno subtilybės, pasivaikščiokime legendomis apipintoje vietoje – šventame Alkos miške, taip pat parko takais. Parke auga pagonybės laikus menantis Perkūno ąžuolas. Žvelgdami į senolį pastebėsime žaibo žymių. Legenda byloja, kad po žemaičių krikšto buvo užgesinta šalia ąžuolo rusenusi šventoji ugnis. Tai išvydęs Perkūnas perpyko ir tiesiai į medį sviedė žaibą...

O ar kada nors bandėte turistuoti... telefone? Jei neteko, būtinai užsukite

METAS SKAIČIUOTI AVELES

Janinos Rumišienės sodyba „Prie žiedelio“ aktyvų, tiek ramų poilsį šalia miško, kuriam galima uogauti, grybauti, riešutauti. Į nakvynės kainą įskaičiuotos sodyboje esančios pramogos – stalo tenisas, tinklinis, batutas, smėlio aikštelė mažiesiems, vandens dviračiai.

Beržaro k., Plungės r. sav.
Tel. 8 686 09 867
www.priezedelio.lt

Mortos svečių namuose galima ne tik pnakvoti keturviečiuose dviejų kambarių namuose, bet ir išsimaudyti pirtyje, pažaisiti biliarda. Vaikams įrengtos žaidimų aikštelės, o žūklės megejams – žuvingi tvenkiniai.

Ežero g. 33, Plateliai
Tel. 8 682 05 059
www.mikasauskasodyba.lt

Ant ežero kranto įsikūrusiuose poilsio namuose „Saltinėlis“ rasime pirtį, sauną, baseiną, kavinę, sporto aikštelę, galėsime išsinuomoti dviračius.

Ežero g. 44, Plateliai
Tel. 8 622 22 005, 8 611 48 202
www.platelinai.lt

PANORAMA

Nebijantys aukšto gali užlipti į 15 metrų aukštyje esančią apžvalgos aikštelę, nuo kurios atsiveria puikūs Žemaitijos nacionalinio parko vaizdai: Platelių ežeras, Siberijos pelkė, Beržoro apylinkės bei dalis Platelių miestelio. Apžvalgos bokštas įrengtas šalia Beržoro, ant Čidabro kalno.

Į **Plungės išmanųjį parką** ³. Viskas, ko reikia, – tai turėti išmanųjį telefoną.

Atsiveikinę su Plunge, traukime į Žemaitijos nacionalinį parką, lyg karoliais pasidabinusį piliakalnių ir melynųjų ežerų.

Iš Plungės vykdami 164 keliu, pasukime kairėn Platelių link. Per gūdų mišką leisimės Plokščių kaimo link. Čia galėsime savo akimis pamatyti Plokštinės karinę bazę, kuri buvo viena pirmųjų požeminėje aikštelyje įrengtų termobranduolinių raketų paleidimo vietų Sovietų Sąjungoje. Dabar bazėje įkurta **Šaltojo karo ekspozicija** ⁴. Ši kelionės dalis leis ne tik suaugusiems, bet ir mažiesiems sužinoti Lietuvos ir pasaulio istorijos faktų.

Tuo pačiu keliu, kuriuo vykome į Plokščius, grįžkime atgal ir judėkime Beržoro link. Šalia kaimo tyvuliuoja Beržoro ežeras, o prie pagrindinio kelio auga Biršaus bukas. Šis medis, pavadintas į jį pasodinusio žmogaus pavarde, atėjus rudenį tarsi suliepsnoja – raudona lapija nustebina ne vieną keliautoją. Aplankykime ant aukščiausios apylinkių kalvos stovinčią Beržoro Šv. vysk. Stanislovo

bažnyčią, kurią statant 1746 m. nenaudotas pjūklas – eglių rštai apdirbti tik skliutu.

Įveikę dar porą kilometrų, atsidursime viename gražiausių Žemaitijos miestelių – Plateliuose. Didžiojoje gatvėje išlikusi **Platelių dvaro sodyba** ⁵, buvusiose dvaro arklidėse įrengta Užgavėnių ekspozicija (aplankyti būtina – juk tai pirmasis Užgavėnių muziejus Lietuvoje!), o dvaro sverne – Žemaitijos nacionalinio parko ekspozicija. Sodybos parke auga legendomis apipintas Raganos uosis, kurio kamieno apimtis – apie 7,2 m. Pasakojama, jog medis yra toks storas todėl, kad kadaise velnias suglaudęs keturis uosius ir šie suaugę į vieną kamieną.

Štai kaip greitai prabėgo pirmoji kelionės diena. Kad galėtume tęsti kelionę, turime pailsėti, tiesa? Plateliuose apsistokime nakčiai. Miestelyje ar jo apylinkėse nakvynės vietą rasti tikrai nebus sunku. Įsikūrę kaimo turizmo sodyboje, galime ramiai pavaikštinėti Platelių ežero pakrantę. Vakariniėje ežero dalyje, netoli kranto, išvysime Pilies salą – čia kažkada stovėjusi Lietuvos kunigaikščių pilis.

Jachtos Platelių ežere

KITAS PASIRINKIMAS

Jei esame neabejingi ekologijai ir aktyviam požiūriui gamtoje, aplink Platelių ežerą galime keliauti dviračiais. Žiedinio maršruto ilgis – 22 km. Kelionę rekomenduojama pradėti ir baigti Plateliuose.

Telšiai iš paukščio skrydžio

2 DIENA: Plateliai–Paplatelė–Likšai–Telšiai–Laukstėnai–Luokė–Varniai–Medvėgalis

Išaušus rytui, tęskime kelionę. Dieną pradėkime nuo maudynių Platelių ežere – visi miegai kaipmat išsilakstys. Papusryčiaugę ir galutinai išsibudinę 2302 keliu traukime Paplatelės, esančios pačiame Žemaitijos nacionalinio parko viduryje, link. Čia driekiasi **Paplatelės pažintinis takas** ⁶, kuriuo keliauti itin įdomu gegužės ir birželio mėnesiais. Turėsime unikalią galimybę paklausti labai neįprastų koncertų: retų varliagyvių rūšių – mažųjų kūdrinių ir smailiasnukių varlių – kurkimo, didžiojo baulbio

bubenimo. Šie mūsų ir mažųjų keliautojų ausytėms nauji garsai suks smagus juoką.

Pasilgusiems ramybės visai šalia – Likšų kaimas, kuriame įkurta **Energetinių labirintų ir geometrinų figūrų parkas** ⁷. Vaikštinėdami labirintais atsipalaiduokime, pabandykite nieko negalvoti, pamiršti visus rūpesčius ir tiesiog išgaugti grynu oru, ramybė.

Pasimėgavę ramybė, keliaukime į Telšius – miestą ant septynių kalvų, iš dviejų pusių supantį legendomis apipintą Masčio ežerą. Telšius

JEI GURGIA PILVAS...

Plungės pašonėje įsikūrusiame „**Porto**“ restorane galėsime ne tik paragauti klasikinių lietuviškų ir germaniškų patiekalų, bet ir pasimėgauti itin jaukia aplinka, terasoje pasigrožėti lietuvišku kraštovaizdžiu. Norintys papramogauti gali užsukti į boulingą, o mažiesiems įkurta žaidimo aikštelė lauke ir vaikų kampelis viduje.

Pramogų g. 2, Truikų k., Plungės r. sav.
[www.portoplunge.net](http://portoplunge.net)

Plungėje mūsų laukia užėiga „**Karčema**“, kurioje nusikelsime į tarpukario Lietuvos kaimą. Šimtametė troba yra autentiška, išlikusi senovinių stilių. Joje vyrauja dekoracijos iš medžio, šiaudiniai stogai, čia kepama duona ir pyragaičiai, gaminama kaimiška gira. Lauke vaikams pastatytos įvairios medinės sūpynės, o pasivaikščioti ir pasigrožėti galima prie netoliese esančio tvenkinio.

Plungės g. 3, Kumžaičių k., Plungės r. sav.
<http://saliakeliokarcema.lt>

Pačiame Telšių miesto centre, prie amfiteatro, įsikūrę sūrio „**Džiugas**“ namai siūlo ne tik įsigyti įvairių sūrio gaminių, bet ir pasistiprinti. „Džiugo“ prekės ženklą pažymėtų užkandinių galime rasti visoje Lietuvoje, tačiau nevertėtų pamiršti, kad būtent Telšiai – garsiojo sūrio gimtinė. Turintys laiko gali išbandyti ir degustacijas, kurių viena – „Sūrio abecėlė“ – pritaikyta ir mažiesiems gurmanams.

Respublikos g. 49-7, Telšiai
www.dzugas.lt

SLAPTI PROTĖVIŲ TAKAI...

Ar yra tekę girdėti apie slaptą kelią, nutįstą per pelkę? Pasak padavimų, šiuos kelius išgrindę milžinai. Daugelio archeologų teigimu, tokius kelius nutiesti galėjo tik kantrybės apsišarvavę žmonės, metų metus vežę akmenis ant žiemą pelkę dengusio ledo. Pavasarį šie akmenys nugrimzdavę, tokiu būdu per daug metų buvo suformuotas povandeninio kelio pylimas ir grindinys. Toks kelias vadinamas kūrgrinda.

KAD IŠLIKTŲ ATMINTY

Pasivaikščiokime Lūksto ežero pakrantėmis. Šis ežeras – bene vienintelis Lietuvoje, prie kurio randama gintaro. Jei ir mums pasisektų rasti bent mažytį gintarėlį, tai būtų puikiausias atminimas. Jei nepavyks, nenusiminkime. Originalių, mažai matytų suvenyrų rasime Labirintų parko krautuvėleje.

pasieksime išvažiuoję į A11 automagistralę ir pasukę rytų kryptimi. Telšiai – Žemaitijos katalikybės centras, tad šiame mieste gausu sakralinių pastatų. Tiek vietinių, tiek turistų pamėgta sutvarkyta ežero krantinė veda iki pat „Alkos“ muziejaus. Aplankykite ir kitame Masčio ežero krante esanti **Žemaitijos kaimo muziejų** [8], kuriame galėsite prisiliesti prie praėjusių amžių istorijos. Išvysime 16 autentiškų XIX a. pab. – XX a. pr. pastatų. Išsiilę egzotikos gali užsukti į dailininko Alfredo Jonušo rankomis sukurtą **žemaitišką, japonišką, kinišką sodybą-muziejų** [9]. Neįprastas derinys, tiesa? Aplankykime šį unikalių gamtos kampelių ir įkvėpime Rytų dvasios!

Nuo Telšių keliaudami Šiaulių link atrasime **Laukstėnų žvėrinčių** [10]. Čia turėsime progą pamatyti įvairiausių laukinių gyvūnų: stimų, lūšių, šernų, net vilką ir didįjį apuoką!

Kita stotelė – vienas seniausių Žemaitijos miestelių – Luokė. Šiose apylinkėse gimė bene garsiausias Lietuvos „svieto lygintojas“, legenda tapęs Tadas Blinda. Nuo Luokės važiuodami pietvakarių kryptimi pasieksime legendomis apipintą

Satrijos kalną [11]. Pasak legendos, kalnas seniau buvęs velnių ir raganų susibūrimo vieta. Čia tėveliai galės ramiai pasivaikščioti, o mažieji – padūkti.

Nuo Satrijos kalno iki Varnių – apie 25 km. Dalį kelio įveiksime važiuodami Varnių regioninio parko teritorija. Šalia šio miesto esančiame Ožtakių kaime įsikūręs **Varnių regioninio parko lankytojų centras** [12]. Jame įrengta ekspozicija „Septyni keliai iš Varnių“, kur galima apžiūrėti Lūksto ežero gintarą.

Jau žinome, kad iš Varnių veda net septyni keliai, tad keliaukime vienu iš jų **Sietuvos kūrgrindos** [13] link. Manoma, kad Sietuvos kūrgrinda yra viena slapto kelio, jungusio Medvėgalio, Paršilio ir Štiraičių pilių įgulas, atkarpų. Su gidu galime smagiai pereiti kūrgrindos taku ir mes – kai kur teks bristi per pelkęs, tad geriausia persirengti maudymosi apranga.

Turiningą ir smagią kelionę baigkite ir saulę palydėkime užlipę ant šio maršruto pažibos – **Medvėgalio piliakalnio** [14]. Tai aukščiausia Žemaitijos kalva, nuo kurios matyti šešios kalvos: Pilies, Piliorių, Sumonių, Ažuolių, Alkos ir Bevardė.

1 Rietavo dvaras ypač suklestėjo XIX a. viduryje, kai jį valdė Irenėjus ir Bogdanas Oginskiai. Tuo metu dvaro rūmuose buvo daugiau kaip 20 kambarių ir salių, jie garsėjo Riterių sale, kur buvo eksponuojami ginklai, dideliu vestibuliu, ažuoliniu parketu ir archeologinių iškasenų kolekcija. Oginskių dvare 1882 m. buvo įrengta pirmoji telefono linija, o 1892 m. įsižiebė pirmoji elektros lemputė Lietuvoje. Nuo 1994 m. dvare įsikūręs Oginskių kultūros istorijos muziejus supažindina su dvaro ir krašto istorija.

2 Kunigaikščio Mykolo Oginskio dvaro ansamblis Plungėje ir jį supantis parkas stebina ne vieną šios vietos lankytoją. 1873–1886 m. statytą dvaro ansamblį sudaro dešimt iki šių dienų išlikusių pastatų ir statinių: neorenesanso stiliaus rūmai, neogotikinės arklidės, dvi ofisinės, laikrodinė-oranžerija, sargo namelis. 1879–1902 m. dvare veikė M. Oginskio įsteigta orkestro mokykla. Joje mokėsi būsimasis dailininkas bei kompozitorius Mikalojus Konstantinas Čiurlionis. Dvaro parkas buvo įkurtas švento žemaičių

miško – Alkos – vietoje.

Šiuo metu dvare įsikūręs Žemaičių dailės muziejus, kuriame eksponuojami Žemaitijos regiono menininkų darbai. Čia vykdomos edukacinės programos, skirtos įvairaus amžiaus lankytojams: nuo pačių mažiausių iki garbaus amžiaus senjorų. Dėl edukacinių programų reikėtų susitarti iš anksto tel. 8 448 54 571 arba 8 640 64 747.

Parko g. 1, Plungė
www.zdm.lt

3 Plungės išmanusis parkas taps tikru šiuolaikinio vaiko džiaugsmu! Pasinaudoti šia interaktyvia pramoga ir pažinti Plungės apylinkes moderniai gali visi, turintys išmaniuosius telefonus. Specialioje programėlėje rasime tris virtualius edukacinius turus, supažindinančius su gyvūnija, augalija ir istorija.

Čia išgirsime daug įdomių faktų, pamatysime archyvinį nuotraukų ir seksime pagal žemėlapius, nuvesiančius į slaptas vietas, kuriose rasime itin retų gyvūnų ar augalų.

Parko g. 7, Plungė
https://plungesparkas.lt

4 Šaltojo karo ekspozicija įrengta Sovietų Sąjungos buvusioje požeminiame balistinių raketų šachtiniame paleidimo komplekse. Čia lankymiesi praplėsime žinias apie Šaltąjį karą, trukusį penkis dešimtmečius. Ekspozicijoje, pasitelkus vaizdinę ir grafinę medžiagą, pasakojama apie kadaise slaptos

sovietinės imperijos branduolinės ginkluotės organizavimo bei veikimo principus, lankytojams demonstruojami kovinių raketų ir kitų šaltojo karo ginkluotės rūšių pavyzdžiai bei maketai.

Plokščių k., Plungės r. sov.
www.muziejai.lt/plunge/saltojo_karo_muziejus.htm

KAIPGI KELIONĖ BE PRAMOGŲ

Platelių jachtų klube galima apstoti naktį, pasimėgauti pirties malonumais, išsinuomoti vandens dviratį, paplaukioti jachta ar net išmokti buriuoti, o klubo kavinėje „Būrės“ – skaniai pavalgyti, mėgaujantis Platelių ežero vandenynse baltuojančių burių vaizdu.

Ežero g. 40, Plateliai
www.plateliai.lt

VIETA ŠEIMYNINEI NUOTRAUKAI

Išamžinkime prie Platelių dvaro parke augančio Ragano uosio. Ar keliautojų komandos pakaktų, kad pavyktų apkabinti šio galingo kamieną?

PIETŪS GAMTOJE

Griebkime pintinę su lengvais užkandžiais bei galvaisiais gerimais ir surenkime išskylą paplūdimyje. Ne, prie Jūros važiuoti tikrai nereikės – pulkus paplūdimys įrengtas **Telsių mieste, Masčio ežero pakrantėje**. Čia netrūksta poilsui ir sportui skirtų vaikų žaidimų aikštelių, yra prieplauka, Skulptūrų parkas.

5 Iki XVIII a. pab. **Platelių dvaras** buvo Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės nuosavybė, vėliau (iki 1940 m.) jį valdė prancūzų grafų Šuazelių giminė. Mediniai dvaro rūmai sudėgė Antrojo pasaulinio karo metais, tačiau iki šių dienų išlikę keli dvaro sodybos pastatai yra pritaikyti visuomenės reikmėms.

XIX a. pradėtas formuoti dvaro parkas gali didžiulis storiasiu Lietuvoje uosiu (kamieno apimtis – 7,2 m) ir Platelių liepa (kamienas – 5,4 m apimties). Parką pamėgę šikšnosparniai, čia jų – septynios rūšys, iš jų kelios įrašytos į Lietuvos raudonąją knygą.
Didžioji g. 22, Plateliai, Plungės r. sav.

6 Rytinėje Platelių ežero pakrantėje įrengtas 2,3 km ilgio **Paplatelės pažintinis pėsčiųjų takas**, pažymėtas nuorodomis, yra informacinis stendas. Žingsniuodami pajusime, koks kalvotas yra Žemaitijos nacionalinio parko reljefas, suformuotas paskutinio ledyno

maždaug prieš 13–13,5 tūkst. metų. Jei būsim atidūs, pamatysime miško gyventojų, išgirsime paukščių balsų. Šalia tako išlikusios XX a. devintajame dešimtmetyje menininkų kurtos medinės skulptūros lietuvių pasakų motyvais. Dalis jų pritaikytos vaikams žaisti.

7 Likšų kaime esančio **Energėtinų labirintų ir geometrinių figūrų parko** lankytojams siūloma pailsėti, pasisemti įkvėpimo vaikstant labirintais. Nepamirškime pasiimti baltos duonos, nes čia galima pamaitinti tvenkinyje gyvenančias žuvelas. Nepraleiskime progos paplaukioti vandens dviračiu, susirungti

prie lauko šachmatų lentos. Kupole rasime labirintų brėžinių, kuriuos galėsime nuspalvinti. Lankantis Likšų kaime taip pat galima pamakvoti 200 m senumo kletyje ir užkasti nedidelėje kavinukėje.

*Likšų k., Plungės r. sav.
www.energylabyrinthai.lt*

8 **Žemaitijos kaimo muziejuje** šiuo metu eksponuojama 16 autentiškų XIX a. pab. – XX a. pr. pastatų. Jie suskirstyti į tris sodybas. Viena iš jų tariamai priklauso turtingam ūkininkui, kita – vidutiniam valstiečiui, o trečioji yra mažžemio valstiečio sodyba. Muziejaus teritorijoje taip pat sukurtas visuomeninis sektorius, kurį sudaro vėjo malūnas, kalvė

ir kapinaitės. Pastatuose įrengtos ekspozicijos perteikia to meto valstiečių gyvenimą, aplinką ir buitį, galima išvysti žemaitukų veisles arklių. Muziejuje rengiamos įvairios šventės, klijimo teatro vakarai.

*Malūno g. 5, Telsiai
www.muziejai.lt/telsiai/
kaimo_muziejus.htm*

9 Telsius garsina juvelyras Alfredas Jonušas, savo rankomis sukūręs nedidelę Tekančios Saulės šalies salelę. Tai – menininko namai, virtę **žemaitiška, japoniška, kiniška sodyba-muziejumi**. Čia išvysime seniausios pasaulyje medinės Hori ū šventyklos pagodos maketą,

kabukio, japonų teatro, sceninių vaidų, teatro kaukės „okame“ kopiją, apie 30 Kinijai būdingų pastatų maketų. Smalsiausi keliautojai kviečiami apsilankyti japoniškame kambaryje, kur galima susipažinti su meniniu gintaro adirbimu.

Muziejaus g. 88, Telsiai

Masčio ežeras Telsiuose

LEGENDOS APIE GRAŽUOLĘ ŠATRIJĄ

Paklausime vietinių, iš kur radosi gražuolė Šatrija, ir išgirsime daugybę legendų. Vieni papasakos apie per apylinkes pilnomis žemių kišenėmisėjusį milžiną. Pavargęs milžinas prigulė, o padūkusios pelytės ėmė ir pragaužė jo kišenes. Pabūdęs galūnės įsuto ir suriko: „Ak, jūs nenaudėlės, kaip duosiu su Šatrija!“ Nuo to ir kilęs iš milžino nešty žemių susiformavusios Šatrijos pavadinimas.

Kiti pasakoja, jog Šatrija – mėgstamiausia visų Žemaitijos ragany susibūrimo vieta. Būtent raganos žemėmis užvertusios kadaisė čia stovėjusią bažnyčią. Po žemėmis palaidota bažnyčia ėmė pūti, dėl to įlanko kalno viršus.